

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TARSADALMI HETILAP.

A SÜMEGYVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábon hetente agrár- és hirdetésdíj 10 fillér, többzetű hirdetésnél 14 fillér. — Hivatalos hirdetésnél minden sor 4 fillér. — Hirdetőknek és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kór.
Fél évre 4 kór.
Negyed évre 2 kór.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
ÉLES KÁROLY.
A kiadók nevében:
Lukács Gábor dr.
Bárdi György dr. Darnay Kálmán.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk.
Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők.
Kéziratokat nem küldünk vissza.

A nemzet gyásznapja.

Tizenhárom csillag tünt le e napon a magyar égboltozat egéről, tizenhárom fényes csillaga a magyar szabadságharcnak. Ragyogtak, fénylettek, ameddig éltek, sötét felleg borult egünkre, midőn letűntek. Ez rövid történetük.

A történelem muzsája egy gyászlapot irt tele hazánk történelmében szomorú halálukkal s e gyászlap örökre megmarad.

A feledés fátyla nem takarja el soha a tátongó sebeket, nem a bitófán vonagló arcokat, nem az arculessapást, amit nemzeti önértetünk szenvedett.

Föl-föllebben ez a fátyol, megdobban bennünk a sértett nemzeti önértet s kikijárnak sirjaikból hozzánk a vérző alakok mindannyiszor, ahányszor hazánk multjára gondolunk s jövőjét veszedelemtől féltjük.

Nem mi lebegtetjük e fátyolt, lebegtetik azok, akik gúnyt üttek szenvedéseinkből a multban s akik nem szünek meg nemzeti érzékenységünket sértegetni a jelenben, kik mindig kész szolgálai a reakciónak a jövőben is.

A mi nemzeti önértetünk alvó orosz-

lán, mely ha egyszer fölébred, oly impozáns erőben mutatja be magát, mint volt ama márciusi iduson, amelyen Petőfink szavalta: Talpra, magyar, hi a haza!

Mi nekünk március idusa?
Szabadságunk gyönyörű hajnala?
Mi nekünk október hatodika?
Csillaghullás. Reményteljes tavaszra szomorú hervadás.

Kegyetlen fagyos lehelletű északi szél elhervasztotta a tavasz összes virágait. Az északi kolosszus szarnoka nem nézhette tétlenül, hogy szabad hazában szabad nemzet éljen függetlenül, rábocsátotta szolgálalkú hordáit. De még az óriási hordák is hiába törtek volna ránk, ha önkeblünkben nem támad árulónk.

Elárultatánk s legjobbjaink a magyar Golgotán megfeszítetének.

Ime, ez október 6-ának története. Ők megfeszítetének, ámde emlékü örökre él minden magyar szívében s szenvedésük és haláluk megdicsőítette emléküket.

Dicső hősei a magyar szabadságharcnak, könnyező nemzet áll ma is sirtok körül!

Könnyeink a multak szenvedése miatt hullnak szívének a jövőért remeg.

Az ábrándképek, amiért küzdtek, amikért kinhalált haltatok, még ma sem teljesedtek és ki tudja: mily újabb küzdelmek várnak még reánk.

Ah, jól esik emlékteken merengünk, nem tudjuk, nem lesz-e szükségünk még reátok.

Ah, jöjjetek el akkor a sirtól s szellemetek öntsön új erőt, új lelkesedést az elernyedt nemzetbe, hogy szabadságát mélyért véreztetek, mélyért vértanuhalált haltatok, pusztulni ne hagyja.

T. D.

Az orvosok.

(Dr.) A statisztikán általában mosolyogni szokás. Azt mondják rá, kell az ördögnek a sok ridég szám, nincs annak értelme. Szó sincs róla: az agyonkongresszusozott statisztika eléggé rászolgált arra a mosolyra, amellyel fogadni szokták, de arra nem, hogy egyáltalán napirendre térjenek róla. Mert a számok igen gyakran nemcsak „érdekesek”, hanem igenis, elmékedésre méltók: keserű igazságról rántják le a leplet.

Tessék csak megnézni, hogy hány medikus iratkozott be az idei évre a budapesti orvosi fakultásra, majd akkor nem tartjuk trefásnak a számokat! Alig több félszázal. Ha ezzel szemben csak a néhány évvel ezelőtti elsőéves orvostanhallgatók számát tekintjük, nos, akkor megéppenséggel csodálkozás ül arcunkra. „Hát annyira megfogytak ezek? Hát már senki sem akar doktor lenni?”

A virág a hervadás.

— A Sümege és Vidéke eredeti tárcája. —

Nem mondanám el ezt a szomorú történetet, ha nem vinne rá valami igazságérzet meg a kegyelet. Akiről szól, már kinn porlik a temetőben, virágtalan keresztje roskadozik: elfeledték. Ez a feledés pedig nagy büne egy büszke szép asszonynak. Ha el-elolvassa e sorokat, talán kerül virág a behorpadt sirra.

Nagyon jó barátom volt nekem ez a halott, aki huszonhárom éves korában került ki oda a temetőbe. A keresztén ott a neve: Palánkay Imre. Gyermekkorunkban együtt játszottunk egy nagy tiszaparti városban, ő gazdag és én szegény ember fia. Egy nyáron aztán elvitték őt egy kisebb tiszaparti városba, a nagybátyjához vakációzni. Két hónapig volt oda. Amikor visszajött, kissé szomorú lett a pajkos fia. Újra elkezdtek a régi játékokat... úgy emlékszem mindenre, mintha csak tegnap történt volna. Egy csendes estén, mikor a játéktól kifáradva ledőltem a gyepre, elkezdett nekem mesélni a vakációról. Elmondta, hogy a nagybátyjánál megismerkedett az unokabúgával, a Sáríkával. Mindig együtt voltunk, mindig mesélte Imre és úgy szerettük egymást.

Félve vártuk azt a napot, amikor majd el kell válni. Pedig már végét járta a vakáció és egyszer alkonyat táján csakugyan megjött a mindfonatos hirtőnk, az apám hangja behallatszott a verandáról a kertbe, mire Sáríka ijedten sugta: — Jaj! érteid jöttek, gyere, bujjunk el.

És bebújtunk a lúgásba s ott kuporgtunk egymást átölelve. Sáríka csendesen szövegelt, én vigasztaltam. Pedig hát magam is majd elpi-

tyeredtem, amikor végre ránk találtak. Ugy sirt Sáríka, amikor a hintóhoz mentünk, a bucsuzás-kor pedig egy csomó virágot adott emlékül. Künn azonban én is sirva fakadtam, a könnyeim ráhullottak Sáríka virágaira.

Az én Imre barátom itt egyszerre elhallgatott. Kivette zsebéből a noteszt. Gondosan lepréselve, rózsaszín selyempapírba göngyölve ott voltak a virágok. Nem adta a kezembe őket, hanem elém tartotta, úgy néztük szótlanul. Nagy sokára felpillantottam. Imre könnytől nedves szemmel tapadt a virágokra. Körülöttünk ereszkedett alá a méla elpibentető tiszaparti alkonyat. Szeged felől hűvös szellő csapott felénk, akkor egyszerre fölriadt Imre. Elindultunk haza felé, csendben ballagva egymás mellett a terjedő sötétben. Régen volt, mégis emlékszem reá. És csak most tudom, milyen keserű óra volt az: mintha az alkony szürkébe, majd feketébe átmenő aranyos fátyolán keresztül a jövőbe látott volna a szomorú fiú, gyermekszívében már akkor ott volt valami a későbbi esztendő komor fájdalomából, gyilkos keserűségéből.

Négy esztendeig voltam aztán még együtt Imrével. A virág mindig ott feküdt a szíven, az önképzőkörben pedig minden versét Sáríkához írta. Sáríkához, akit a gimnáziumi idők alatt nem látott viszont többé. De élt az emlékekből. És én ma elgondolom, minő szomorú az, ha egy tizenhat esztendő gyerekeknek már emlékei vannak.

Az érettségi után elszakított a sors barátomtól. Hat esztendő múlva láttam újra viszont. Véletlenül találkoztunk éjjel egy budapesti kávéházban. Alig ismertem rá. Halvány arccal, szinte béleroskadozva ült egy károsszékekben, előtte ab-

szintes pohár. Amikor megszólítottam, lassan, sötétlen pillantott föl.

A beszélgetésünk persze úgy kezdődött, hogy emlékszel-e erre, meg arra. És én végre is megkérdeztem, mi baja? Imre fenéki itta poharát, aztán megszorította kezemet és mélyen felsóhajtván rekedten suttozta:

— Neked elmondom. Nem mintha panaszkodni akarnék, de legyen egy ember, aki tudja. Hátat fordított a kávéháznak s az ablakfüggönyt kissé félrehúzva, alig hallható sóhajttással kitekintett a szénfekete, néma éjszakába. Úgy belemélyedt Palánkay ebbe a sötétbe, mintha a mult alakjai most mind fölvonulnának ott lelki szemei előtt, emlékező szívének hívására.

El sem lehet mondani mindent, ami a hat esztendő alatt történt, kezdte a beszédét. Apámék tönkre mentek. A rossz emberek azt mondják, hogy a nagybátyám tette tönkre valami jótállással vagy spekulációval, de a nagybátyám meghalt. Emlékszel-e még lányára, a Sáríkára? Nagybátyám halála után feljött ide az anyjával Pestre, éppen amikor én az egyetemre kerültem. És ő körülötte forog az én bolond történetem. Odahaza az utolsó években arra tanítottak, hogy gyűlöljem őket és én amikor itt Pesten megláttam, azzal léptem eléjük, hogy az én szívében nincs gyűlölség.

Leirhatalan nyomoruságot szenvedtem akkor. Leckeadóssal kerestem a kenyeremet és a mellet tanultam. Hideg volt a szobám, elhagyott a szívem, de amikor a Sáríkéék feljöttek, mind a kettőbe beleköltözött a poézis.

Nap-nap után jártam a Sáríkéékhez. S ha aztán éjszakának idején egy szál gyertya mellett gönyvedve, dolgozva, halálos fáradtság lepett

Bizony, ha nem is „senki”, de legalább is kevesen. Szóval: elég gyorsan vége szakadt annak az idillikus felfogásnak, hogy dat Galenus ozes. Galenus nem ad egyebet cinnél, vagy legalább is igen kevés az, ami ozes, ami pénz.

Senki se lássa ezekben a sorokban az orvosdoktorok védelmére való kifakadást, szó sincs róla. Az úgy megítélésnél teljességgel szükségtelen a részrehajlás, még csak kifejezetten jóindulat sem kell, csakis egy kevés tárgyilagosság. Ezt pedig mégis megérdemli a diplomás embereknek az a osztálya, amely hosszú küzdelem után keresheti csak meg a kenyérét s amelynek felelősége elvégre semelyik más pálya emberéhez sem fogható! Foglalkozunk tehát, ha csak röviden is, az orvosok már eléggé ismeretes helyzetével.

Az orvosnövendékeknek már annyiban is roppant hátránya van a más foglalkozásbeli hallgatók közt, ha gyengék is az anyagi viszonyai, — már pedig legalább is hetven százaléka az, — hogy mellékfoglalkozás után nem nézhet. Nem pedig azért, mert ha valahol, úgy itt igazán úgy van, hogy: egyszerre egy szájjal pipázni és furulyázni nem lehet, minthogy az egyiket szívni, a másikat fújni kell. A tulnyomóan gyakorlati előadások is annyira lekötik az orvosnövendékek egész napját, hogy vagy medikus, de akkor nincs ideje mellékeresetre, vagy van egy kis jövedelme, de ekkor nem élhet szakának. Így lesz a szabályszerű 10 félévből 14 vagy 16.

Mikor azután végre kezében van az oklevél, ugyancsak gyorsan tapasztalja, hogy az a sok szines álom, ami az egyetemi évek alatt a fejében zsongott, csak álom maradt. Egy, aránylag igen csekély kontingens, ott marad a főváros kórházaiban, persze csak olyanok, akik a magukéból is képesek megélni. A nagy hányadrész pedig megy ki a vidékre, hogy felvegye a küzdelmet a létért. Már olyan ellensége még sincs az orvosdoktoroknak, aki el ne ismerné, hogy bizony ez: igazán küzdelem. Mert az és benne csak az a keserűen humoros vonás, hogy elég hivatkozás történik még manapság is a humanitásra.

Igaz! Ha valamelyik pálya involválja magában az emberiség nagy elvét, úgy elsősorban az orvosi az. De viszont teljességgel indokolatlan, hogy ez a szempont lépjen tulsúlyba. A belügyi kormányt tehát a közönségre is, a doktorokra nézve is helyes és időszerű intenció vezette a beteglátogatási díjakkal megállapításánál. Megnyugtatta ez az orvosi köröknek nem egy helyütt elkéseredett kedélyt, de előnyös a publikumra nézve is, hogy tudja magát mihez tartani.

Mindenkép célszerű és céltudatos az orvosok látogatásának a tarifája. Ha rigorózan betartják, úgy az orvos megkapja a maga tisztességes honoráriumát, a közönség sem panaszkodhatik, hogy kihasználják. Természetesen elsősorban vagy az egyes beteglátogatások, vagy pedig a rövid időtartalmú betegségek tartatják majd meg teljes pontossággal az új díjszabást a felekkel. Bár a nagy és hosszú időhöz kötött betegségek sem teszik egyik félre sem károsná a tarifát, de a dolog természetében rejlik, hogy nem is fognak ekkor abszolút pontossággal hozzáragaszkodni.

meg, mindig új erőt öntött belém az a szál virág, amely egy pohár vízben ott viritott a könyvem mellett: a Sárka virágja.

Tavas volt akkor . . . De elmúlt, megjött az ős is és elhervasztotta a virágokat. A Sárkának egy méltóságos ur kezdett udvarolni. És ő az anyja tanácsára hallgatott, szívesen fogadta. Én pedig bolond szívvel, bolond fejjel azt találtam mondani: nem tűröm ezt. Ekkor eltöltöttak a háztól. Azt hittem, megőrülök a fájdalomtól. Nem voltam többé ura magamnak. De hiába volt minden. Az én fájdalommal nem törődött senki. Egy éjjel valami lebuja vetődtem be, ott egy ember azt tanácsolta, igyam, az majd meggyógyít. És itatott, itatott. Mánorosan tértem haza. Délben ébredtem föl. Fojtogatott a szoba levegője, menekültem az uccára. Magam sem tudom, miképpen értem egy templom elé. Esküvőt tartottak benne . . . Odaálltam a bándszkodók közé. Egyszerre kilépett az új pár, Nagyot dobant a szívem: a Sárka és a méltóságos ur léptek a kocsihoz. Lass nyitotta ki az ajtót és amint belépett a Sárka, a menyasszonyi koszorújából egy hófehér szírom lehullott, le az uccasarába. A kocsi elrohogott, én odarohantam, föl-emeltem azt a hófehér kis virágot és megtisztogattam a sártól, elrejtettem a többihez a tárcámba. Nagyon szomorú őszi délután volt az. Én csak álltam, álltam ott az ucca sarában s úgy tűnt föl, mintha megalázott, megtört szívemnek azt sugná valaki: nem esküvő volt itt, de temetés: a Sárka halt meg, igen, a Sárka . . . Mughalt . . . elvitték egy fényes hintón . . . a méltóságos asszonyt . . .

Imre elhallgatott egy percre, majd megtörtén folytatva.

Megegyezik ily esetekben így is, úgy is az orvos a paciensevel.

Az azonban bizonyos, hogy: a tarifa új ambiciót önt különösen a vidéki orvosokba. Azért is, mert látják a doktorok, hogy végre övelük is törődnek, de meg azért is, mert a közönség nagy része egy eléggé elterjedt betegségből gyógyul ki — orvos nélkül, tudniillik abból, hogy az orvos csupán humanus gondolkodásból is meg élhet. Nagyon rövid idő kell arra, hogy az orvosi díjszabás teljesen feleslegessé váljék. Ez csak látszólag furcsa kijelentés. Mert a regula csakhamar hozzá fogja szoktatni majd a közönséget, hogy az orvosnak is fizetni kell és minden díjszabás mellőzésével úgy egyezkedik majd az orvosával, mint az ügyvédjével. Arra, hogy a tarifa a járásbíróságok pórányát megnagyobbitaná, ugyancsak nincs kilátás. Precedens elvéte akad eddig is arra, hogy az orvos a beteget a törvény elé vitte a honorárium elmaradása miatt. Nem tette meg ezt, vagy csakis nagyon, nagyon ritka esetben, a dekórum miatt sem, mert a komoly felszólításnak rendszer meg volt eddig is a komoly pénzbeli eredménye. Ezután is meg lesz a békesség, sőt még inkább meg lesz.

Az orvosnak elvégre élnie is kell és ezután csak nagyobb törekvéssel teljesítheti felelősségteljes kötelességét, mert tudja, hogy az örökösen hangzottott humanitása miatt nem kell esztendőig kunyorálnia munkásságáért a jutalmat. A közönség pedig szívesen honorálja majd azt, aki az egészségét adja neki vissza. Eredmény csakis jó lehet és kielégítő mindkét félre. Visszatér majd a kedv a pályaválasztó ifjúságra erre a pályára, amelyen rendezett anyagi viszonyok között is sok a tövis; nem kell majd évekig várnia egy-egy kisebb községnek, míg végre akad pályázó, aki elmenjen kórorvosnak és a tanév elején nem 60 medikus iratkozik majd be az egyetemre.

Szüretkor.

Napsugaras őszi napokon folyik a szüret. Fosztogatják a tökéket az érett gerezdektől, amivel a Teremtő megáldotta a dolgos ember munkáját, fáradságát. Az az áldott anyaföld a szőlő édes nedvével gazdagon, fizeti vissza azt a veritéket, amivel az izzadó ember kora tavasztól késő ősziig öntözte. Dús szüret van. Minőségre ugyan nem üti meg a tavali kitünő szüretet, mert a szeptemberi kététes esőzés után nagy mértékben föllépett a rohadás s emiatt a termés jó részét előbb le kelle szüretelni, ám mennyiség dolgában nem nyilhatik a gazdaember ajka zokszóra, meglegedhetik a földnek termésével.

Vajjon meddig várhatunk mi még ilyen — ha nem is vinkásos — de bőséges szüretet szőlőinktől? Félő, nem

sokáig. A fillokszera, mely már 12 éve föllépett szőlőinkben, tisztára ellepte a tökéket. A Kopaszhegyet, amelynek agyagtalaja a legkedvezőbb a fillokszera elterjedésének, immár elpusztította. Imittamott van egy-egy terület ép szőlő ma még, a többi áldozatul esett a borzasztó féregnek.

A nemesebb bortermő Baglyas és Újhegy ma még küzd a fillokszerával. A szénkénegezés és a dús trágyázásnak meg van az eredménye: a fillokszera pusztítása e szőlőkben csekély. Hogy azonban ezek a hegyoldalak a Kopaszhegy sorsára ne jussanak, a szénkénegezésnek és az erősebb trágyázásnak általánosnak kell lennie. Ne mellözze tehát az utolsó parasztagazda se, ha szőlőjét megtartani s róla még évekig szüretelni akar. Mert a szőlő még a mai költségés kezelés mellett is öt annyi jövedelmet hajt, mint a buza. Emellett korá tavasztól késő ősziig jó napszámmal látja el az alsó néposztályt s így városunk lakosságának anyagi helyzetére nevezetes befolyással van. Csak arra figyelmeztetjük, hogy a szénkénegezést kellő szakértelemmel végezze, mert ez kétélű kés: megmentheti, de tönkre is teheti vele a szőlőket.

Annál inkább kell pedig sürgetnünk a helyesen keresztülvitt szénkénegezést, mert a mi meszes talajunk az amerikai szőlőkultúrának nem éppen kedvező, no meg szőlősgazdáink nagy része ebbe a sok költségbe kerülő munkába már anyagi helyzeténél fogva sem megy bele. Fontos anyagi kérdése tehát népünknek, hogy szőlőjét minél tovább megtartsa. Ezt pedig csak szénkénegezéssel, erős trágyázással és alapos munkával érheti el.

Biztosítani kell azonban, hogy a gazdák boraikat illő áron adhassák el. A nagy költségbe kerülő kultúra csakis így adja meg tisztas kamatját s csak ez esetben bizhatunk abban, hogy a fillokszerától tönkretett területeket rekonstruálják. Félő azonban, hogy a mostani alacsony vámmal, amely az olasz bor olyan özönét zudította hazánkra, a boraink ára majd rohamosan száll le. Ugyanis egyre nagyobb és nagyobb területek jutnak ismét termőre, a hazai borprodukciónak egyre jobban emelkedik, az olasz bor pottom vámmal özönlik be, így természetesen a magyar borok árának csökkennie kell.

Két évig nem hallottam semmit a Sárkáról. Az idő valahogy meggyógyított. De én beteg voltam, én éreztem. A gyógyulás annyi volt, hogy el tudtam titkolni a fájdalmat. De azért voltak, akik tudták és megmondták a méltóságos asszonynak, akinek az urat valami amerikai nagykövetté nevezték ki. Oda Amerikába írták meg neki, mert onnan írt nekem egy levelet, panaszos levelet, hogy mennyire boldogtalan és vigasztalt engem. A mikor aztán hazajött az urával, meg kellett látogatnom. Ő akarta így. És akkor újra panaszkodott, hogy mennyire utálja az egész környezetét. Nem éreztem semmi elégtételt, sajnáltam őt, szántam és a szánalom föltámasztotta a régi szerelmet.

Csak hogy más is szerette a méltóságos asszonyt, nem csak én. Egy amerikai milliomos, aki utána jött ide. Sokat süttögtak erről az emberről, meg a méltóságos asszonyról, akinek pedig terhére volt ez az új ember. Nekem azt mondta, hogy azért, mert hirbe hozzák vele. Egy napon összetalálkoztam vele a méltóságos asszonynál. Csúnyán összevesztünk, aminek a vége párbaj lett. Az amerikai halálos beteggé tette a golyóm.

Mikor mind ez megtörtént, akkor tudtam meg, hogy a méltóságos asszony megcsalta az urat az amerikaival, urának pedig mind a ketten terhére voltunk, az amerikai is, én is, összeesalt bennünket és a párbaj után nekem ura előtt kiadta az utamat. Ehhez még csak azt kell mondanom, hogy a méltóságos asszony nekem azt ígérte a párbaj előtt, hogy elvállik az urától és az enyém lesz. A tény pedig az volt, hogy az ura akart válni tőle, az amerikai miatt és a méltóságos asszony keresztülölte velem az amerikai, bizonyítandó, hogy nem szereti

az amerikai. Kellettem pedig én minderre azért, mert a méltóságos ur méltóságának, a dekorumnak ártott volna a párbaj, amely csak hitelesítette volna a pletykákat. Azonkívül pedig kissé öregecske és gyávácska is volt a méltóságos ur. A párbaj után a feleségével együtt összecsókol, este pedig feleségével együtt hirtelen elutazott, mert egy fontos diplomáciai táviratot kapott . . .

Én pedig itt maradtam. Imre itt elhallgatott. Egy ideig némán ült velem szemben, azután bucsuzni kezdett.

A kávéház ajtóban váltunk el, sokáig néztem utána, míg a reggeli szürkületben el nem tűnt alakja. Valami szomorú sejtélem fogott el, hogy többé nem találkozunk.

Nem is találkoztunk. Egy valóper aktaival egy levél jutott a kezembe. Ime:

A kórterem éjjeli lámpájánál titokban írom e sorokat, méltóságos asszonyom. Körülöttem csupa beteg ember, én vagyok a legbetegebb. Én holnap már meghalok. Egy tönkrement életnek lett vége, mert vége lett, azt tudom, érzem. És e pillanatban végrendelkezem. Néhány hervadt virág az összes vagyonom, ezt önnek teszálom, méltóságos asszonyom. Én a halottas ágyairól könyörgök önnek, őrizze meg e virágokat és minden évben egyszer tetessen, küldjön az én síromra virágokat, szép élő virágokat. Ugye, megteszi. . . Igen, megteszi. . . úgy szeretném hallani, hogy megígéri nekem azt most, ha itt lenne, ha megígérné, nem lenne olyan kínos a halál. . . De így mindenkitől elhagyatva írni fáj. . . Isten önnel méltóságos asszonyom, őrizze meg a Sárka virágait.

Nemeskéri Kiss József.

Ezt a csökkenést azután még nagyban fokozza a kartel. Taval is elhangzott a vád, az idén is fölmerült már, hogy a borkereskedők kartelre lépve, a borok árát mesterségesen törekednek lenyomni s a gazdától a tisztas haszon egy részét elvonva, ezt a magok zsebébe juttatni.

Bortermelésünk emelésére még elengedhetetlenül szükséges, hogy a borra vetett nagy fogyasztási adókat szállítsák le. Ez adónak nagy része van abban, hogy népünk az egészséges, de a fogyasztási adóval szertelenül megdrágított bor élvezetéről lemondva, rohamos gyorsasággal a pálinka fogyasztására tért át. Ez pedig nem csupán a szőlősgazdáknak okoz nagy károkat, hanem erkölcsi és szellemi tekintetben is megrontja népünket.

E veszedelmek ellen csakis a törvényhozás védheti meg népünket. Emléje föl az olasz bor vámját, mint az országsgazda lefolyt népgyűlések kívánták s törvényel tiltsa el a kartelt, a közgazdasági életnek bármily ágában jelentkezzék is az.

E törvényeket kérjük az új országgyűléstől. A szépen megindult szőlőrekonstrukció további folytatása, régi szőlőinknek megtartása s ekkép nagy nemzeti tőke biztosítása s népünk anyagi helyzetének javulása követelik ezeket az intézkedéseket.

Az új országgyűlés a gazdasági kérdések jegyében született meg. Kívánjuk, hogy e kérdéseket minden tekintetben a magyar nemzet javára oldja meg.

A választások.

Zalavármegyében október 2-án folyt le az országgyűlési képviselők választása. Ennek eredményéről a következő tudósítást adjuk:

A zala-szent-györi kerületben igen erős volt a választás harca. Mindkét párt nagy erővel dolgozott jelöltje érdekében, aminek bizonyossága az, hogy 2624 választó szavazott le. Ebből a 48 as függetlenség (Ugron) párt jelöltjére, *Eitner* Zsigmondra 1453, a szabadelvű párt jelöltjére, *Tarányi* Ferencre 1171 szavazott esett. Így 282 szótöbbséggel a kerület képviselője *Eitner* Zsigmond lett.

A választást *Surgóth* Miksa sümei ügyvéd választási elnök nagy tapintattal, részrehajlatlan igazságossággal, mindenek teljes megelégedésére vezette. Méltó elismerés illeti érte.

Eitner Zsigmond éjfél egy óra után vette át a meghívó levelet. A választás végéig ott maradt közönséghez beszédet intézve, könnyező szemmel, szíve mélyéig megindulva mondott forró köszönetet, figyelemztetve, hogy omljanak le a pártkeretek a választás után, egyesüljenek a békében és szeretetben, ő maga részéről minden erejével a haza üdvéért, e kerületért s pártkülömbőség nélkül a választó polgárságért fog dolgozni.

Hogy az erős ellenzéki kerületben a kormánypárt oly tekintélyes kisebbséget tudott összetehozni, abban része van annak is, hogy jelöltje *Tarányi* Ferenc volt, akinek a személye előtt minden párt tisztelettel hajlik meg.

Tapolcán egyhangulag *Hertelendy* Ferencet, az eddigi szabadelvű képviselőt választották meg.

Csáktornyán *Wlassics* Gyula vallás-közüoktatási minisztert 1486 szótöbbséggel választották meg *Bezéti* István ügyvéd néppárti ellen.

Nagy-Kanisán *Zichy* Aladár gróf néppárt. *Koller* István szabadelvűvel szemben 570 szótöbbséggel győzött.

Zala-Egerszeg *Hajós* Ignác dr. ügyvéd viszszafelelő, *Farkas* József eddigi néppárti képviselőt jelentették ki képviselőnek.

A keszthelyi kerületben *Bogyay* Máté eddigi szabadelvű p. képviselő 297 szótöbbséggel győzött *Somsich* Béla gróf néppárti ellen.

Letenyén *Szűllő* Géza néppártira 989, *Csesznák* József szabadelvűre 812, Sümei *Vilmos* Ugron-pártira 377 szavazatot esett. A két előbbi között pótválasztás lesz.

Alsó-Lendván *Wilcek* Frigyes néppárti 138 főnyi többséggel győzött *Varga* Gábor szabadelvű ellen.

A baksai kerületben *Darányi* Ferenc néppárti 1394, *Sibrik* Adorján 565, *Berger* Ignác szabadelvűpárti 1309 szavazatot kapott. Pótválasztás lesz *Darányi* és *Berger* között.

H I R E K.

— **Kérelem.** Lapunk jövő számával a folyó év utolsó negyedébe lép. Ez alkalommal tisztelettel kérjük az előfizetés megújítását s az esetleges hátralékok szíves beküldését. A lap a kiadóhivatalnak tetemes költségébe kerül s ennek csak úgy felelhet meg, ha olvasóink is pontosan teljesítik kötelességüket s a csekély előfizetési árt beküldik.

Jegyzők és tanítók 4 korona kedvezményes áron rendelhetik meg lapunkat.

Tisztelettel

a kiadóhivatal.

— **Október 4.** Dicsőségesen uralkodó királyunknak nevenapját a hatóságok és egyesületek házaira kitűzött nemzeti lobogó jelezte. A plébánia-templomban reggel fél nyolckor 6 felsőgeért mise volt, amelyet *Vida* János káplán végzett. Ezen a hatóságok képviselői és az iskolák növendékei testületileg jelentek meg.

— **Megyei rendkívüli közgyűlés.** A választott vármegyei bizottsági tagoknak folyó év végén kilépő fele része, illetőleg az időközben tagsági képességüket vesztett, elhunyt vagy leköszönt tagok helyébe teljesítendő választások hatánapjának kitűzése céljából folyó 1901. évi október 8-án délelőtt 9 órakor Zalaegerszegen a vármegyéhez gyűléstermében rendkívüli bizottsági gyűlés lesz.

— **Szoborszentelés.** Szeptember 29-én, a bucsu napján szép ünnepe volt Csehi község plébánia-templomának. E napon szentelte föl *Bossányi* Ferenc nyug. esperes és csehii plébános a szent Antal szobrát és a hajdonok zászlóját, *Sinkovics* Nándor káplán pedig gyönyörű alkalmi prédikációt intézett a templomot zsufolásig megtöltött közönséghez.

— **Halálos baleset.** Tapolcáról szivertacsaró baleset hírt hozta a táviró id. Bükhel Antal sümei erdőmesternek, azt, hogy fia, ifj. Bükhel Antal tapolcai adótszítet agyonütötte a hordó. A szerencsétlenség története a következő: Szeptember hó 30-án Bükhel Antal és *Monda* Antal tapolcai adótszítetek kimentek szüretre *Cumpf* Sándor adótáros szentgyörgyhegyi szőlőjébe. Este felé egy 5 hektoliteres hordót hordót musttal megtöltve hazaszállítottak. Ott hon a hordót, mint bennünket értesítenek, két surján legényke vizemő kötéssel akarta leereszteni a pincébe. Bükhel, *Cumpf* és egy munkás pedig a hordót tartva haladtak lefelé a lépcsőkön. A vékony kötélen a nagy súly alatt egyszer csak elszakadt, a hordó legördült s az előtte haladó Bükhelen keresztülgurulva, ennek bal karját és mellkasát agyonzúzta, úgy, hogy a szerencsétlen életérős ember nyomban meghalt. *Cumpf* és a munkást fején sértette meg a hordó, ők azonban, életben maradtak. *Cumpf*ék háza előtt épp e pillanatban haladt el *Chappon* Károly báró vívómester, ki rögtön a szerencsétlenség színhelyén termett, a szükséges intézkedéseket megtette s a halálhírt Sümege meggyőzőnyozta. A hír Sümege is városzerte nagy megdöbbenést és fájdalomt keltett, hisz a haláleset áldozata nálunk is jól ismert és kedvelt ember volt. Mindenki élénk részvételt fordult a váratlanul oly szörnyű csapással sújtott szülők felé, akik a férfior virágában levő gyermeküket vesztették el. Tanácsán, ameij október 2-án Tapolcán nagy részvét mellett ment végbe, városunkból is többen résztvettek. Nyugodjék békében.

— **Honvédek szemléje.** A sümei járás területén tartózkodó és bárhol illetőségű honvédek legénység ellenőrző szemléjét a folyó évi október 8. 9. s 10-én tartják meg. Sorrendje a következő: október 8-án a mihályfai, a gógánfai és ukki jegyzőségek, 9-én a nyirádi, káptalanfai, galsai és bazsai jegyzőségek, 10-én Sümeg és Csabrondek nagyközségek. A szemle a lövöldében reggel 8 órakor kezdődik. A meg nem jelenők vagy az elkésztettek szemléje Nagy-Kanisán november 19-én lesz.

— **Állatdíjazás.** A zalamegyei gazdasági egyesület állatdíjazást rendezett szept. 29-én. E kiállításra csupán 60 darab marhát hajtottak fel s e miatt a díjak egy részét nem is osztották ki. A bíráló bizottság elnöke *Grunner* Lajos, tagjai: *Csilagh* Gyula, *Szűcs* Dezső, *Ballhauser* Ottó, *Krosz* Gyula, *Várhidy* Lajos polgármester, *Voigt* Ede gazd. titkár, *Gallé* Pál és *Wüst* Ede. A tehének csoportjában *Vas* Péter teskándi gazda nyerte az I. állami díjat 50 K a II. állami díjat 20 K a III. állami díjat 20 K a IV. állami díjat 10 K. — Az őrök csoportjában *Takács* Endre zalaistváni gazda 40 koronát s ezonkívül elismerő oklevelet is. *Somoc* Lajos zalaegerszegi gazda 25 koronát nyert. *Borsos* János zalaegerszegi gazda 15 koronát. *Acél* Ádám zalaistváni gazda 10 koronát. A választott díjazók az I. díjat nem lehetett kiadni, a II. díjat, 20 koronát *Pesti* Pál nyerte el. A községi bikák gondozásáért *Grablics* József (Zalaistváni) nyert 10 koronát, aki két derék bikát mutatott fel. — A díjakat a helyszínen azonnal kiosztották s *Gruner* elnök a jelen volt érdeklődőknek a gazd. egyesület nevében elismerést és köszönetet mondott.

— **A cselédség rendezése.** Széll Kálmán belügyminiszternek fontos rendelete érkezett a vármegyéhez, mely rendelettel a cselédség rendezésének megkezdett munkálatait bővíti ki fűvös intézkedéssel. A belügyminiszter ugyanis elrendelte, hogy a helynélküli cselédek befogadására az országban hatósági cseléd menedék-helyeket állítsanak fel és a helynélküli cselédek számára, akik lépten nyomon ki vannak téve a cselédszerzők zsarolásának, ingyenes közvetítő intézeteket rendezzenek be.

— **Arcképes vasuti igazolványok.** Az állami alkalmazottak főláru vasuti menetjegyek váltására jogosító arcképes évi igazolványainak a következő évre való érvényesítése gyakran kisebb nagyobb késedelemmel szokott járnai, a minnek oka abban rejlik, hogy az érdeklét hivatalok alkalmazottak arcképes igazolványai többnyire az előző év utolsó hónapjában, küldik a m. kir. államvasutak igazgatóságához, ami által torlódás támad és a munkálkodásban zavart idéz elő. Éppen ezért a m. kir. államvasutak igazgatósága felhívja az érdeklét hivatalokat, hogy a hivatalfőnökök, kir. főigazgatók és tanfelügyelők a kerületeik arcképes igazolványait gyűjtsék össze és legkésőbb november hó folyamán küldjék be a m. kir. államvasutak igazgatóságához, hogy azok még a karácsonyi ünnepek előtt érvényesítve visszaérkezzenek.

— **A szüret.** „Hej, nem úgy van most, mint volt régen, nem az a nap süt az egén.” F. hó 3-án megkezdtek a sümei szőlőkben a szüretet, Aranyos, verőfényes őszi nap kedvezett ennek a munkának; Isten is megintatta, „téged ember hogy szeret”, gazdagon adja a tőke a termést: még sincs meg az a kedves, idillikus hangulat, amely a régi szüreteteket olyan kedvessé, poétikussá tette. Kihalt a nótászó a népből, nem hangzik vidám dana végig a hagyódalon; mintha elszakadt volna a cigányok minden búrja, eltört volna száraz fája; nem zendül fel muzikászó a hajlékok előtt; puskadurrannás, gyermek rikkantás alig hallik, mintha a peronoszpóra, fillokszera pusztította volna el. Olyan megvénültnek látszik a világ! Még az ifjuság lelkéből is kihalt a vidám hangulat: nincs dal, tánc, pajzán tréfa, vidám terefere. Csak pusztítják egykedvűen a dúsán megrakott tőkétet, legfőlebb a gazda szívébe száll megelégedés, midőn a dúsán bugyogó édes nedv egyik hordót a másik után tölti meg, legfőlebb annak édes gondja redőzik homlokán; hol vegyen elég edényt az Isten áldásának.

Legtöbb gazda már bevégezte a szüretet. Ez azonban már minden gazdánál elég sok kiforrott mustot talált a hajlékban, mert a szeptemberi esők következtében megindult a rohadás s arra készítette a gazdákat, hogy a pusztításnak indult szőlőfűrtök megmentése végett előleges szüretet is tartsanak. A szüret mentyiség tekintetében tán meg a tavali kiváló szüretet is meghaladja. Minőségére is jó bort szűrnek gazdáink, hisz az előlegesen szűrt must is kielégítő minőségű. Mire e sorok megjelennek, a legtöbb gazda már hordókba szüret termését, sokan vannak azonban, akik csak a jövő héten kezdik meg a szüretet, ami mustjuk minőségére nagyon jó hatással lesz. A must áráról ma még semmit sem irhatunk.

— **A trónörökösöknek** egész külön szerep jut minden nemzet történetében. A királlyal és tanácsával szemben mindig az ellenzékkel tartanak és a jövődöbeli uralmuk mindig mint az elégedetlenek pártjának diadalma tűnik fel. Ezért rendszeren oly nagy a népszerűségük s egy-egy fiatalon elhalt, trónra nem jutott trónörökös emlékének mindig van aki felsóhajt: „Oh mily jeles király lett volna!” Az emberi nem egész hosszú történetén át ilyen szép színben tűnnek fel mindig a megvalósulatlan elveszett remények, melyek bimbója, ha kinyílt volna, a valóság egyszerű hervatag virágga lesz. II. Fülöp, a diadalmas hős, az elegáns király, a szép férfi, a világhódító, így áll szemben minden tettének ellenzékével tulajdon fiában. Azon a trónon amelyre a fia vágyik, azt vesztí el akit fia akart elvenni s börtönbe záratta fiát, hogy utáiban ne legyen; a fia megakarja ölni az apját, hogy utáiban ne legyen.

a nagy sötét folt Fülöp egész korának történetében. Az elnyomott ifjuság, a serdületében elüport fa példája az ő tragikum. Megindító történetét élénk, meleg színekkel festi a Nagy Képes Világtörténet 134. füzet. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marcali Henrik dr., egyetemi tanár, ki egyúttal a kötet írója is. Egy-egy kötet ára díszes félbörktetésben 16 kor.; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Kövai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés után.

— **Baleset.** Kaszás Pál vonyarci földmives a múlt szerdán Fenékről szénát hozott. Utközben a szénás szekérről lebukott s fejétre esett. Az eséssel okozott zúzódás folytán szombaton reggel 49 éves korában meghalt.

— **Trilby pezsgő.** A legkitűnőbb pezsgő, mely jóságra vetekedik az édes francia pezsgőkkel, a **Trilby** pezsgő. A félszázad óta fennálló gyár mindent elküvet, hogy kitűnő gyártmányát bevezesse, azért nemcsak olcsón árultatja el, de az első évben minden 10 üveghez 12 darab, minden 5 üveghez 6 darab finom pezsgős poharat ad ajándékba. Egy üveg ára **4 korona 50 fillér.** Egyedüli főraktár Darnay Kálmán kereskedésében van, Sümege.

— **Üvegmeleket** gyümölcs eltételére a legjobb minőségűt, a legolcsóbb áron **Würzburger Jakob** cégnél, Sümege vásárolhatunk.

Közgazdaság.

Szabad-e a réteket legeltetni?

Általános ismert dolog, hogy a rétek és legelők gondozása különösen oly vidékeken, amelyek fekvésükkel, klimatikus és értékesítési viszonyaikkal fogva első sorban és főként állattenyésztésre vannak utalva, igen nagy jelentőségű s az okszerű állattenyésztésnek alapját képezi. Ha éppen ezért a réteket a szántóföld takarmánynövényeihez hasonló gondozásban részesítenénk, bizonyára egészen más eredményeket nyernénk, mert hiszen tudvalevő, hogy a jó rét adja a legegészségesebb, legjobb és viszonylag legolcsóbb takarmányt. De vajjon mit látunk a gyakorlatban? Nemcsak azt, hogy a rétek gondozásával mit sem törődnek, hanem hogy azok használatában oly visszas eljárást követnek, ami nem maradhat megboszulatlanul.

E sorokban csak egy dologról teszünk említést és pedig olyanról, amelynek káros voltát több ízben hangsúlyoztattuk ugyan, de tanácsunk sajnos legtöbb esetben süket fülekre talált.

Közfelfogás, hogy a réteket Szent-György napjáig kár nélkül lehet legeltetni. Hát ez határozottan tévedés; s kötelességünk hangsúlyozni, hogy a rétek legeltetése úgy öszszel, mint tavasszal nagy hiba. Tavasszal azért, mert a legelésző jószág letapossa a nedves talajt s lerágja az alig felosperedett fűvet; öszszel pedig azért, mert az idő legtöbbnyire nedves, lévén, a talaj is annyira átmedvesedik, hogy a legeltetési szándékolt jószág reáhajtatásával oly mértékben elrontják réteiket, hogy ugyancsak megerősített munkába kerül a következő tavasz alkalmával rendbehozatala. Különösen károsnak mondjuk azonban a tavaszi legeltetést, amennyiben ha április hó végén le is hajtjuk a jószágot a rétről, a fű oly silányul fog fejlődni, hogy feltétlenül elnyomja azt az értéktelenebb s az állatok által is elkerült gyom.

A mi viszonyaink között tehát, ahol a rétek gondozására semmit sem adnak, ahol a rétfogásolás, a réteknél műtrágyával való kezelése, a vakandúrások elegyengesztése, a pótlólagos utárvetés ügyszólván mind ismeretlen fogalom, kettőzött hibát követ el mindenki a rétek legeltetésével s éppen azért annak mellőzését annál inkább ajánljuk, mert okszerű és biztos alapokra fektetett állattenyésztés jó rét nélkül nem tűzhető.

A régi jó idők.

Nézzük csak közelebbről a gazda által oly gyakran hangoztatott és magasztalt régi jó időt. Igaz, hogy a kiscgazda általában nagyobb birtokról rendelkezett, mint ma, midőn a falvak lélekszáma kétszeresre, háromszorosra emelkedett. E mellett a személyi igények, ételmezés, lakás és öltözködés szükségletei, valamint a bér aránytalanul kisebbek voltak, mint ma; a fölterhek csak terménykiadások voltak, melyek a természeti arányosan emelkedtek, kevésbé voltak terhek és készpénzt nem emésztettek. Nem voltak kaszinók, egyesületek. A vasutakat nem ismerték, a vidéken készpénzre egyáltalán kevésbé volt szükség, ez okból a gazdaságból is kevesebb termény adódott el, szalma és széna egyáltalán nem, gabona pedig igen kevés, majdnem az összes termés visszakerült újra a szántóföldre.

Könnyeu érthető, hogy ilyen viszonyok között a kiscgazda igen meg volt azzal a természettel

elégedve, melyre azt mondja ma, hogy igen rossz. Nagyon téved, aki azt hiszi, hogy a régi jó időkben az átlagtermések nagyobbak voltak, mint ma. A régi jó idők kis gazdája megelégedhetett ilyen terméshozammal, sőt megengedhette magának azt is, hogy földjeinek egy harmadát sőt feleit is ugaron hagyja, nélkülözhetve azt az állatiürüléket, melyet a jószág a legeltetésnél a legelőn hagyott és nélkülözhetve a nitrogént, mely a hig ürülékekkel a patakba folyt. Nélkülözhetve mindezt anélkül, hogy egzisztenciáját veszélyeztette volna.

Mily életet folytathatott a kiscgazda ilyen viszonyok mellett? Beérne-e a század kiscgazdája már csak azzal az életmóddal is, melyet a nagyatyja folytatott, nem emléve 200 év előtt élt elődjét? Bátran azt mondhatjuk, hogy nem, hiszen ez az életmód már az akkori kiscgazda igényeinek sem felelt és felelhetett meg.

A szükségletek és igények növekedése már a jelen század elején arra kényszerítette a gazdát, hogy ugaron hagyott területeit is kihasználja, burgonyát, kapás növényeket és lóherét vetve azokba. E században tanulta meg a gazda a trágyát is beosztani, a legeltetésről lemondott, istállóba állatait, sőt hordót is szerzett be a hig ürülék felfogására. Ma már ezen 25 évvel ezelőtt teljesen öszszeszerű gazdálkodás sem elegendő arra, hogy a kiscgazdának az újkor igényeinek megfelelő életmódot nyújtson. Ki életmódját illetőleg nagyobb követelményekkel áll elő, mint nagyatyja, szántóföldjének nagyobb terméshozamára szorul, tehát jobban is kell gazdálkodnia.

Fokozódott szükségleteink fedezésére nem elég ma már az istállótrágya, meg a hig ürüléket felfogó hordó sem, hanem műtrágyákat is kell alkalmazni, hogy az ezáltal elért nagyobb termés a fokozott szükségleteket kielégíthesse.

Tisztán istállótrágya alkalmazásával — tekintve a táplálékanyagokban igen gazdag talajjoktól — a terméshozamnak évről-évre csökkenie kell, oly annyira, hogy a legcsekélyebb igényű gazda életszükségeit sem lesz képes fedezni.

Nyilt-tér.

Az e rovatban közöltekt nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Nyilatkozat.

A Szt.-Gróton öszszegyült választók között azon hír volt elterjedve, hogy én a galsai evang. egyháznál viselt felügyelői állásomat Galsán kortes célokra használtam volna fel. Erre nézve kijelentem, hogy én Galsán hónapok óta nem voltam, galsai emberekkel hónapok óta nem beszéltem, sőt annyira távol tartottam magamat a választási mozgalmaktól, hogy még szavazati jogommal sem éltem; így tehát az egész hír nem egyéb, mint rosszakaratu koholmány, szerzőjével szemben a szükséges lépéseket meg fogom tenni.

Wiesinger Károly,
reáliskolai tanár.

3761./tk 1901.

Árverési hirdetés kivonat.

A sümegei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Tóth György és neje

Primmer Verona végrehajtást szenvedők elleni 104 kor. 84 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a sümegei kir. járásbíró területén levő a zalaszentlászlói 130 sz. tjkvben + 981 hrsz. alatt Tóth György és neje Primmer Verona tulajdonánál felvett ingatlanra 1296 koronában ezennel megállapított kikiltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901. évi október hó 25-ik napján délelőtt 10 órakor Zalaszentlászló községében megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiltási árban alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 129 kor.; 60 fillért készpénzben, vagy 1881. évi LX. t.-c. 42. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kikiltáskor kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság Sümege, 1901. évi július hó 30-án.

Saághy kir. aljbíró.

4945./tk 1901.

Árverési hirdetés kivonat.

A sümegei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kovács Mária végrehajtónak Zsidi Antal végrehajtást szenvedők elleni 600 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a sümegei kir. járásbíró területén levő a sümegei 2083 sz. tjkvben a + 853/b. hrsz. alatt fele részben Zsidi Anna és Gizella tulajdonánál felvett ingatlanra 723 koronában ezennel megállapított kikiltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901. évi december hó 11-ik napján délelőtt 10 órakor Sümege a tlkvi hatóság hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiltási árban alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 72 kor. 30 fl. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kikiltáskor kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. Sümege, 1901. évi szept. hó 22-én.

Saághy kir. aljbíró.

Honi gyártmány.

Secessiós fehér zománcolt
vaslemez edény,
mely használatban is a legjobbnak bizonyult
az eddigi vasedények között és mindennek
dacára 35—40 százalékkal olcsóbb.

Kizárólagos eladás Sümege:
Kohn Testvérek vaskereskedése.

Honi gyártmány.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy elpész-műhelyemet saját házamból a Kossuth Lajos-utcában levő

Kaufmann-féle házba

helyeztem át.

Együttal bátor vagyok megjegyezni, hogy úgy mint eddig, ezután is a legfinomabb kidolgozású és tartós url-, női- és gyermekcipőkkel fogom a n. é. közönséget kielégíteni.

A n. é. közönség bizalmát és b. pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

JANKÓ ÁRPÁD

cipézmester,

Sümegeen.

Mellékjövődelem.

Intelligens urak, foglalkozásukra való tekintet nélkül, minden állással összeférő mellékjövődelemre tehetnek szert.

Nem kell hozzá sem szakismeret, sem nagy fáradság.

Barátaik, ismerőseik körében kell csak tevékenységet kifejtjenők e minden kétségen felül tiszteletreméltó mellékjövődalmi forrásnak minél nagyobb mértékben való kiaknáása végett.

Teljes felvilágosítás azonnal adatik.

Akik erre vállalkozni hajlandók, küldjék pontos címmel ellátott ajánlataikat. (melyek rögtön továbbítanak) „Mellékjövődelem“ jelige alatt az

„ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ“

hirdetési osztályához,

Budapest, VII., Erzsébet-körut 54.

BORTÖMLŐK

keményedés, törés és gombásodás elleni jótállással kaphatók

Kuschnitzky & Grünhut

cs. és kir. udv. ezillitónál

BÉCS,

BUDAPEST,

I., Schottenring 5.

VI., Andrássy-ut 20.

Ugyanott az összes pincészeti eszközök, szivattyúk kaphatók.

Minták és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak, cs. és kir. udvari szállító, Neunkirchen, Alsó-Ausztria. Feltalálja a csúsz és köszvényellenes vértisztító teának.

Vértisztító csúsz és köszvény ellen.

Hogy jelen alkalommal a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert 1-ször köteletségemnek tartom, hogy Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neunkirchenben, köszönetemet nyilvánítsam azon szolgálataiért, melyekkel fájdalmas köszvényemet vértisztító teájával enyhítette; 2-szor azért, hogy mindazoknak figyelmezt, kik köszvény és csúszban szenvednek, e kitűnő teára felhívjam.

Lehetetlen a fájdalmat leírni, mit 3 év óta időváltozásoknál szenvedtem és amelyektől semmiféle gyógyszer, sem pedig a Badeni kénfürdőt használata nem mentett meg. Éjszaka nem tudtam aludni, étvágyam szemlátomást csökkent és testi erőm is megfogyott. Fentemlített tea 4 heti használata után fájdalmaim elmúltak, sőt 6 hét óta a teát nem iszom, mégis bajomat megszűntnek és testi erőmet javultnak mondhatom. Akik hasonló bajban szenvednek, forduljanak e kitűnő teához, és bizton hiszem, hogy Wilhelm Ferenc urat örökké áldani fogják.

Teljes tisztelettel

Butschin-Streitfeld gróf
főhadnagy neje.

II.
1-7

Hirdetéseket

a legjutányosabb áron

felvesz

a kiadóhivatal.

Állandó kész hordó raktár
minden nagyságban.

EPSTEIN VILMOS A.

SÜMEGEN

értesíti a m. t. bortermelő és borkereskedő urakat, hogy a legjobb minőségben, száraz fából, bárminő mennyiségben és minden nagyságban szállit

hordókat a legjutányosabb áron.

Állandó kész hordó raktár

minden nagyságban.

Minden háziasszony és anya

Üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és józre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé (mely csakis az ismert eredeti csomagokban valódi) használja.

Aphanizon

a legjobb folttisztító szer

Kapható: **MÁRKUS SALAMON FIA** cégnél SÜMEGEN.

GYOMOR BETEGEKNEK!

Mindazoknak, — kik meghűlés, a gyomor túlterhelése, éretlen gyümölcs, nehezen emészthető forró vagy hideg ételek evése vagy a rendetlen életmód által

gyomor-fájás, gyomor-görcs, gyomor-lob, nehéz emésztés vagy elnyálkásodásban szenvedők, — ezen jó háziszert, melynek kitűnő hatását már számos éven át kipróbálták, a legmelegebben ajánljhatjuk. E háziszert az ismert

EMÉSZTŐ- és VÉR-TISZTÍTÓ-SZER, a

HUBERT ULRICH-féle „NÖVÉNY-BOR“.

Ezen növény-bor kiváló gyógyhatású növényekből és jó borból lesz készítve, midtall az ember emésztési szerveit föléleszti és erősíti, anélkül, hogy hashajtó szer volna. — A növénybor a vérkeringési akadályokat eltávolítja és a vért a betegség előidéző anyagokból kitisztítja. Azonkívül hatásosan elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a növénybort kellő időben használatba veszik, a betegségeket már csirákban megfojja. Ezért ne mulassza el senki a növénybort más, egészenen szereknél előnybe részesíteni. Betegségek, mint fejfájás, hűfőgés, felfújódás, gyomorégetés, rosszillet hányással, mely bajt okoz a gyomorbetegségeknek nagyobb mérvben szokott fellépni, sok esetben néhányszor való ivás után gyógyíthatnak.

Székszükkülés és ennek kellemetlen következményei, mint **kólika, szívdobogás, álmatlanság**, valamint vértóxiás a májban, lépben és ereken **(aranyeres fájdalmak)** növényborom által gyorsan és sikeresen **fájdalom nélkül** gyógyíthatnak. A növénybor a **rossz emésztést megszünteti**, az emésztő szerveket föléleszti és a gyomorban lévő ártalmas anyagokat könnyű megemésztés által eltávolítja.

A soványság, vérszegénység, halaványszín, elerőtlenedés rendszeren a rossz emésztés, a kevés vérképződés és a máj betegségének következménye. Teljes **étvágytalanság, idegbi és rossz kedélyállapot** folytán némely beteg lassan elszárad. E növénybor az elerőtlenedett testnek új életet ad. E növénybor az étvágyat emeli, az emésztést föléleszti és a tápláló anyagot rendszeren földolgozza, a vérképződést javítja és siettet, az idegket lecsendesíti és a betegnek új **életkedvet** ad. — Számos elismert levél és közböng írt igazolja el.

A **növénybor** kapható 3 és 4 koronás üvegekben a következő gyógyszertárakban: Csabrendek, Devecser, Jánosháza, Zala-Szent-György, Szent-Gál, Zircz, Pápa, Lovász-látósa, Szany, Beled, Sárvár, Vasvár, Csány, Készthely, Tapolca, N.-Vászouy, Veszprém, Szombathely stb. valamint Magyarországon és Ausztrián összes kisebb és nagyobb helyiségeinek gyógyszerárjaiban.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Vételel kérjük

„Hubert Ulrich-féle Növénybort“.

Bereczky Gyula

csemege-, fűszer- és bút-kereskedése
SÜMEGEN.

Császárkörte likőr, barack, dió, szilva, vanília, cseresznye, állás, maraszkin, különféle penaszók és rumok, valamint tea a legújá-nyosabb árban kapható.

Saját termései rislingi borom literje 72 fillér, burgundi borom literje 80 fillér.

Ementáli, grojer, sárvári romador és imperiál sajt állandóan kapható.

1 liter denaturált szesz palackkal együtt 84 fillér.

Fél liter denaturált szesz palackkal együtt 36 fillér.

Horvát Gábor

könyvnyomdája, könyv- és papirkereskedése
Sümege.

Elkészít mindenfélé

Ügyvédi és közjegyzői nyomtatványokat, műveket, folyóiratokat, eljegyzési és esketési kártyákat, számlákat, gyászlapokat, levélpapír és borítékokat

izléses kivitelben, jutányos áron.

Teljes raktár

körjegyzői nyomtatványokból.

Sümegei és képes

levelező-lapok dús választékban kaphatók.

Esemény a magyar irodalomban!

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

AZ EGYETEMES TÖTÉNELEM
KLASSIKUS KÖNYVE, A LEG-
GAZDAGABB TÖRTÉNELMI
KEPTÁR

Tizenkét kötetben

Eddigelő három kötet jelent meg. — Négyhavonként jön egy-egy kötet

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető

3 koronás csekély havi részletfizetésre

rendelőlap segítségével, mely kivágandó és levelezőlapra rakható, hozzáunk bejuttatandó.

Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest VIII., Üllői-ut 18.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

megjelenésével minden más világtörténelmi mű elavult és értéktelenné vált.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinek, a ki művelt ember akar lenni.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretettel és összetartással tanul.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemzeti a lelket

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

brillians stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatra gyönyörködött is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezenbel megrendeltem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapest a

Nagy Képes Világtörténet

ezt a művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevén, hogy eddigelő három kötet jelent meg a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kételezem magam a társaság pénztárába Budapest a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részeket költségtérpen postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára eszékessé válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest eszékessé válnak árnyában szállítandók.

Név: .....

Kelt: .....

Állás: .....